

Editörden

Liberal Düşünce'nin Bahar-Yaz sayılarını birlikte size sunuyoruz. Aslında bu yola başvurmayı hiç istemeyişimize rağmen, geçtiğimiz dönemde LDT'nin yoğun panel, seminer ve sempozyum faaliyetlerinin daha önceden hesaplayamadığımız aksaklıklar ve zorluklar yaratması, bizi böyle bir yol izlemeye mecbur bıraktı. Okuyucularımızın bu durumu anlayışla karşılayacağına inanıyor ve Bahar-Yaz sayımızın son derece zengin muhtevasının mazere-timizin kabulünü kolaylaştıracağını umuyoruz.

Bahar-Yaz 1998 sayımızın ağırlıklı konusu sonu gelmez tartışmalara sahne olan sivil toplum. İlk yazı, bu satırların yazarının. "Sivil Toplum: Bir Kavramın Anatomisi" adlı bu yazımda, sivil toplum kavramını, popüler eğilim ve söylemlerin esiri olmadan, enine boyuna tartışmaya çalışıyorum. Bu makalenin sivil toplum konusunda derli toplu teorik bilgi edinmek isteyen herkese yararlı olacağına inanıyorum. İkinci yazı, değerli meslektaşım Ömer Çaha'nın: "Türkiye'de Sivil Toplumun Sorunları". Çaha yazısında sivil toplumun temelleri ve unsurları hakkında temel bilgiler aktarmakla kalmamakta, aynı zamanda Türkiye'de sivil toplum olgusunu pozitif ve negatif yanlarıyla ele almakta. Çaha'nın yazısını, siyaset felsefesinde son zamanların en önemli isimlerinden biri olarak temayüz eden Chand-

ran Kukathas'ın "Islam, Democracy and Civil Society" adlı makalesi izlemekte. İngilizce sunduğumuz bu yazısında Kukathas, hem sivil toplumla ilgili değerli tahliller yapmakta, hem de, İslâm kültür ve geleneği çerçevesinde sivil toplumun teorik ve empirik temellerinin ne ölçüde mevcut olduğunu araştırmakta.

Sivil toplumla ilgili bu üç makaleyi tamamlayıcı bir yazı olarak Norman Barry'nin *Komünizm Sonrası Dönemde Klâsik Liberalizm* adlı kitabından aktardığımız bir parça takip etmekte: "Klâsik Liberalizm ve Sivil Toplum". Atilla Yayla ve Mehmet Seyitdanlıoğlu'nun "Türkiye'de Liberalizm"i, doğrudan doğruya sivil toplumla ilgili olmamakla birlikte, Türkiye'de sivil toplum gelenek ve kurumlarının hangi ölçüde var olduğunu anlamaya yardımcı olacak ipuçları sunmakta. Özellikle Ömer Çaha'nın yazısıyla birlikte değerlendirildiğinde çok daha anlamlı bir tablonun ortaya çıkmasına katkıda bulunacak bir yazı. Bu sayımızın ilgi çekici bir diğer yazısı, Yunus Apaydın'ın "Çağdaş Kavram ve Kuramlar İslâm'ın Neresinde bulunur?" başlıklı makalesi. Apaydın, çağdaş kavram ve kurumların temelini aceleci bir tavırla sadece İslâm'da arama, yahut onlara atıfla İslâmı meşrulaştırma, yani İslâmı araçsallaştırma tavrının yanlışlığını ince ve etkili bir üslûpla ifade etmekte.

Liberal Düşünce'nin Bahar-Yaz 1998 sayısı iktisat alanında da kıymetli yazılara sahip. İlki, Vural Fuat Savaş hocamızın Anayasa Mahkemesi'nin özelleştirme ile ilgili kararlarını dar hukukçu mantığından kurtarıp iktisadî bir analize tabi tutan "Anayasa Mahkemesi ve Özelleştirme: İktisadî Bir Yaklaşım" adlı yazısı. Konuyla ilgilenen herkesin mutlaka tekrar tekrar okuması gerekiyor. Diğer yazı, genç akademisyen arkadaşımız Sait Akman'ın etik ve serbest ticaret ilişkisini ele alan makalesi. Akman, ülkemizde pek alışık olmadığımız tarzda, serbest ticareti faydacı açıdan değil, etik açıdan savunmakta. Serbest ticaretin önüne konulan engellerin, insanların doğal haklarına verdiği zararları göstermekte. Akman'ın yazısını, Ömer Demir'in son derece ilginç bir yazısını takip etmekte: "Piyasa Ekonomisinde İşlem Maliyetini Düşüren Kurumlar Olarak Hukuk, Ahlâk ve Din". İlgiyle okunacağına inandığımız yazısında Demir, ahlâk, hukuk ve dini piyasa işlemlerindeki fonksiyonları açısından değerlendirmekte.

Serdar Aktan'ın "Adaletsiz Sosyal Adalet" adlı yazısı, çağımızın popüler kavramı sosyal adaleti hem teorik olarak hem de Türkiye bağlamında sorgulamakta. Çarpıcı, alışılmadık ve ufuk açıcı. Adaletle ilgili arayış ve tartışmaları teşvik edici bir yazı. Stefan Melnik'in Bican Şahin tarafından dilimize aktarılan "Kanun Hakimiyetinin Anlam ve Önemi" yazısı, kanun hakimiyetinin ne olduğunu, son derece basit, yalın ve zihinlerde iz bırakan bir üslupla ve her bilgi-kültür seviyesine hitap edecek açıklık ve netlikle anlatmakta. Ve nihayet, son yazımız, Melih Yürüşen'in: "Çeşitlilik, Güven Duygusu ve Türkiye". Yürüşen bu yazısında liberal teori çerçevesinde barış içinde birlikte yaşamının zeminini tesis eden bir kavram olarak güven duygusunu liberal çeşitlilik perspektifiyle ilişkilendiriyor ve Türkiye'nin Cumhuriyet döneminde yaşadığı krizlerin çözümünde bu perspektifin doğru anlaşılmasının önemini vurguluyor.

Liberal Düşünce'nin Güz 1998 sayısında buluşmak üzere...